



FAKTA

## Rapport "Omkostningsanalyse af ungdomsuddannelsesområdet"

Faktaarket gennemgår hovedkonklusionerne i hovedrapporten "Omkostningsanalyse af ungdomsuddannelsesområdet", der er udarbejdet af Struensee & Co.

Rapporten er udgivet den 21. maj 2020.

### Analyse af omkostningsstrukturen

- Der er forskelle i andelen af henholdsvis løn-, bygnings- og øvrige driftsomkostninger på tværs af institutionstyperne, hvilket omfatter de erhvervsfaglige institutioner, almene gymnasier og voksenuddannelsescentrene.
  - Andelen af lønudgifterne er størst på de institutionstyper, der primært udbyder klasseundervisning.
  - Erhvervsskolerne har en relativ højere andel af deres omkostninger, der går til bygningsdrift og øvrig drift.
- Mindre institutioner bruger en relativ større andel af deres samlede omkostninger på løn til ledelse og administration, hvilket særligt er udtalt for gymnasierne.
- Trods skiftende aktivitetsniveauer har omkostningsstrukturen generelt været stabil for institutionerne i perioden 2011-2018.
- Omkostningerne indenfor uddannelseskategorier, hvor der er meget klasseundervisning er lavere for monofaglige institutioner ift. kombinationskoler.

### Analyse af omkostningsdrivere

- Der er en tendens til faldende marginalomkostninger for lønomkostninger og øvrige driftsomkostninger ift. antallet af årselever.
- Faldende marginalomkostninger for lærerløn er særligt drevet af holdstørrelse og lærernes andel af undervisningstid. Store institutioner har oftest bedre forudsætninger for at oprette store hold og udnytte lærernes arbejdstid til undervisning.
- Institutioner med flere uddannelser har lavere lønomkostninger pr. årselev.
- Der er ikke en entydig sammenhæng mellem antallet af årselever og bygningsomkostningerne pr. årselev, da geografi spiller en stor rolle for dette.

### Analyse af institutionernes tilpasningsevne

- Institutionerne imødekommer indtægtsfald ved at reducere deres omkostninger og ca. 70-80 pct. af et indtægtsfald imødekommes det samme år særligt ved at reducere løn- og øvrige driftsomkostninger.

- Store almene gymnasier tilpasser sig primært på øvrige driftsomkostninger og i mindre grad på lønomkostninger og vice versa for mindre almene gymnasier.
- Institutionernes tilpasningsevne afhænger af:
  - Strukturelle forskelle - størrelse, geografiske placering og forhold ved overgangen til selveje
  - Strategiske valg - anvendelse af midlertidige ansættelser, om de ejer eller lejer bygninger mv.

### **Økonomisk bæredygtighed**

- Rapporten fremhæver, at institutionernes finansielle robusthed er styrket siden 2011, hvor det særligt er egenkapitalen, der er øget. Det påstås, at dette giver institutionerne mulighed for at være robuste ift. længerevarende indtægtsændringer
    - *DEG Kommentar: institutionernes egenkapital er i høj grad bundet op på bygningsmasse, der er bogført til en anden værdi, end hvis man skulle sælge, hvormed egenkapitalen i de fleste tilfælde er fiktiv.*
  - Det er ikke muligt empirisk at fastlægge en nedre kritisk grænse ift. Institutionsstørrelse for hvornår en institution ikke længere er økonomisk bæredygtig, men følgende karakteriserer de gymnasiale og tekniske institutioner, der er økonomisk udsatte:
    - Færre årselever
    - Mange af dem er små gymnasier
    - Mindre holdstørrelser
    - Mindre elevlærerratio
    - Mange af dem er gymnasier i landkommuner
    - Har et svagere socioøkonomisk elevgrundlag
- For SOSU-skolerne, kombinationsskolerne, VUC og handelsskolerne er de økonomisk udsatte institutioner karakteriseret ved (der er dog blot et lille antal observationer):
- Højere elevtal
  - Placeret i bykommuner.